

Handläggare
Albin Ring
Telefon: 08-508 28 928

Till
Miljö- och hälsoskyddsnamnden
2016-05-17, p. 27

Stockholms stads EU-policy

Remiss från kommunstyrelsen, dnr. 171-1890/2015

Förvaltningens förslag till beslut

1. Tillstyrka förslaget till Stockholms stads EU-policy och godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Justera beslutet omedelbart.

Gunnar Söderholm
Förvaltningsdirektör

Mikael Nyberg
Avdelningschef

Sammanfattning

I stadens budget för 2015 angavs att Policy om EU-politik med påverkan på Stockholm och stockholmarna ska revideras.

Det nu remitterade förslaget till policy bygger i allt väsentligt på den tidigare policy som antogs av kommunfullmäktige år 2013, men har framför allt anpassats i syfte att återspegla mål och intentioner i Vision 2040 – Ett Stockholm för alla och kommunfullmäktiges inriktningsmål.

I förslaget till EU-policy klargörs stadens övergripande inställning till det europeiska samarbetet och tre vägledande principer slås fast som ska ligga till grund för nämnders och bolagsstyrelsers påverkansarbete på EU-nivå och i enskilda EU-ärenden:

1. Staden ska verka för att beslut inom EU fattas så nära medborgarna som möjligt.
2. Staden ska verka för ett EU som är socialt, ekologiskt, ekonomiskt och demokratiskt hållbart.
3. Staden ska verka för att EU:s politik är väl avvägd och väl underbyggd.

Stadsledningskontoret föreslår att de nämnder och bolagsstyrelser som regelbundet kommer i kontakt med EU-policyfrågor, däribland miljö- och hälsoskyddsnämnden, ges i uppdrag att utifrån den nya policyn utarbeta och anta riktlinjer för sitt eget EU-policyarbete. Dessa riktlinjer ska ersätta de verksamhetsspecifika EU-positions-papper som berörda nämnder och bolagsstyrelser tidigare tagit fram.

Förvaltningen har inga konkreta synpunkter på förslaget till uppdaterad EU-policy som sådant, men lämnar några förslag på områden som idag upplevs som otydliga där behov av samordning finns. Det handlar i korthet om en tydligare organisation och ansvarsfördelning för stadens påverkansarbete, en tydligare organisation för när staden ska söka EU-finansiering till projekt, samt en tydlig ansvarsfördelning för olika internationella nätverk.

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog i april 2013 Policy om EU-politik med påverkan på Stockholm och stockholmarna – positions-papper om EU, staden och stockholmarna (dnr 024-2011/2011, utl. 2013:39). Policyn kompletterar stadens Övergripande mål, inriktning och riktlinjer för det internationella arbetet – Internationell strategi (dnr 006-1137/2007, utl. 2008:204) och slår fast principer som ska styra stadens EU-policyarbete.

Kommunfullmäktige gav i samband med antagandet av policyn berörda nämnder i uppdrag att utarbeta verksamhetsspecifika EU-positions-papper. Stockholms Stadshus AB uppmanades samtidigt att ge berörda bolagsstyrelser ett likalydande uppdrag. Elva fack-nämnder och nio bolagsstyrelser kom att anta egna EU-positions-papper vintern 2013-2014 där de på en övergripande nivå slog fast den linje de skulle driva i EU-policyfrågor. Miljö- och hälsoskyddsnämndens EU-positions-papper antogs vid nämndssammanträdet den 18 december 2013.

I stadens budget för 2015 angavs att Policy om EU-politik med påverkan på Stockholm och stockholmarna skulle revideras.

Kommunstyrelsen har nu remitterat ett förslag till reviderad EU-policy. Förslaget har även remitterats till arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och Stockholms Stadshus AB med dotterbolagen AB Familjebostäder, Micasa Fastigheter i

Stockholm AB, SISAB, Stockholm Business Region AB, Stockholm Vatten AB, Stockholms Hamn AB, AB Stockholmshem, AB Stokab och AB Svenska Bostäder. Remisstiden sträcker sig till den 23 maj 2016.

De principer som föreslås vägleda stadens arbete i det nu remitterade förslaget till reviderad EU-policy utgår ifrån de principer som lades fast i den tidigare policyn, men har i förekommande fall ändrats för att återspegla mål och intentioner i Vision 2040 – Ett Stockholm för alla och kommunfullmäktiges inriktningsmål. Vidare har olika erfarenheter i genomförandet av den tidigare policyn beaktats i revideringsarbetet. Det föreslås att den tidigare benämningen verksamhets-specifika EU-positionspapper för berörda facknämnders och bolagsstyrelsers styrdokument ersätts med termen riktlinjer. Redaktionella förändringar har också gjorts och styrdokumentets titel ändrats något.

I förslaget till EU-policy lyfts tre principer som ska vägleda stadens EU-arbete:

1. Staden ska verka för att beslut inom EU fattas så nära medborgarna som möjligt.
  - EU bör fokusera sina insatser på de områden där unionspolitik har ett mycket tydligt mervärde jämfört med kommunala eller nationella beslut.
2. Staden ska verka för ett EU som är socialt, ekologiskt, ekonomiskt och demokratiskt hållbart.
  - EU bör prioritera jobbskapande satsningar.
  - EU bör höja ambitionsnivån för miljö- och klimatpolitiken.
  - EU bör genomgående beakta storstädernas potential att driva en hållbar utveckling.
  - EU bör arbeta för en välfungerande inre marknad.
  - EU bör främja jämställdhet och de mänskliga rättigheterna, samt motverka alla former av diskriminering.
3. Staden ska verka för att EU:s politik är väl avvägd och väl underbyggd.
  - EU:s politik bör bygga på omfattande konsekvensbedömningar och samråd som belyser förslagets påverkan på EU:s storstäder.
  - EU bör lagstifta endast om det är absolut nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen. Frivilliga initiativ bör alltid föredras framför nya EU-lagar. Om EU lagstiftar bör direktiv som huvudregel föredras framför förordningar.

De principer som slås fast i stadens EU-policy ska ligga till grund för stadens facknämnder och bolagsstyrelser i allt påverkansarbete på EU-nivå och vid utarbetande av stadens inställning i enskilda EU-ärenden. Stadsledningskontoret föreslår att de av stadens facknämnder och bolagsstyrelser som regelbundet kommer i kontakt med EU-policyfrågor ges i uppdrag att utifrån EU-policyn utarbeta och anta riktlinjer för sitt eget EU-policyarbete. Dessa riktlinjer ska ersätta de verksamhetsspecifika EU-positionspapper elva facknämnder och nio bolagsstyrelser antagit i enlighet med Policy om EU-politik med påverkan på Stockholm och stockholmarna.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningens arbete påverkas i hög grad av EU:s lagstiftning. Det handlar till exempel om kemikalier, livsmedel, hälsoskydd, buller, luftkvalitet, energieffektivitet, klimatåtgärder, vattenkvalitet med mera.

EU:s olika verksamheter bedrivs ofta i stuprörsform. Detta leder inte sällan till att lagstiftningen saknar helhetsperspektiv och olika regelverk ställs mot varandra. Stundtals får det till konsekvens att lagstiftningen istället blir kontraproduktiv. Det gäller inte minst på klimatområdet. Staden bör därför i olika sammanhang verka för att de EU-regelverk som motverkar kommunernas möjlighet att minska sin klimatpåverkan ändras och att detaljlagstiftning inom olika områden – till exempel på området miljö kvalitetsnormer för vatten – måste innehålla rimliga avvägningsregler som gör det möjligt för kommunerna att väga olika legitima samhällsintressen mot varandra. Från förvaltningens perspektiv är det därför angeläget att nämnden spelar en aktiv roll i lagstiftningsprocessen på EU-nivå. Förvaltningen bevakar kontinuerligt vad som är på agendan inom EU och om det finns ett behov från förvaltningens sida att på olika sätt försöka påverka arbetet.

Detta påverkansarbete bedriver förvaltningen på flera olika sätt: genom Eurocities kan förvaltningen bidra till påverkan i enskilda frågor. Utöver det genomför förvaltningen på egen hand punktinsatser när det gäller remisser och enkäter hänförliga till utvärdering eller översyn av för nämnden och staden relevant lagstiftning. Nämnden är vidare ordförande för en av Eurocities underliggande arbetsgrupper, ”Green Areas and Biodiversity”, och ingår därmed i Eurocities Environment Forums styrgrupp med möjlighet att påverka miljöforumets inriktning.

Förvaltningen har sedan en längre tid varit inblandad och drivande i en rad EU-projekt med fokus på hållbar utveckling. Projektens huvudfokus är naturligtvis att skapa konkreta mervärden för stockholmarna, men genom projekten kan förvaltningen även skaffa nyttiga kontaktytor och bundsförvanter till gagn för påverkansarbetet.

Varje projekt och samråd som förvaltningen överväger engagemang i prioriteras naturligtvis utifrån vilka frågeställningar som förvaltningen anser är mest relevanta för nämnden och staden.

Förvaltningen anser mot denna bakgrund att det är viktigt med en gemensam plattform för stadens påverkansarbete som nämnder och bolagsstyrelser kan utgå från. Denna plattform bör givetvis spegla stadens gällande vision och policyinriktning i övrigt, varför förvaltningen anser det naturligt att EU-policy nu uppdateras.

Däremot vill förvaltningen lyfta frågan att det är något oklart vad syftet med att särskilja EU-arbetet från stadens övriga påverkansarbete är. Staden har exempelvis inte någon ”Sverigepolicy” där det föreskrivs på vilket sätt staden, nämnderna och bolagen förväntas arbeta med svensk medfinansiering eller svensk regelutveckling. Naturligt är att EU-arbetet istället följer samma regelverk och ansvarsgränser som annat arbete inom staden.

I policyn anges grunder för hur stadens ska inrikta sina påverkansinsatser. Fokus ska ligga på utvalda EU-förslag, primärt lagförslag, som kan verka begränsande eller möjliggörande för stadens utveckling och på EU-frågor som är av specifikt intresse för Stockholm eller där staden har en annan uppfattning än landet i övrigt. Vidare ska staden inom relevanta politikområden ta aktiv del av och bidra till EU-initiativ med inriktning på utbyte av bästa praxis.

Förvaltningen anser att det är bra att policyn anger generella grunder för prioritering av påverkansinsatser. Förvaltningen vill dock framhålla ett önskemål om en tydligare organisation och ansvarsfördelning när staden ska påverka EU:s lagstiftning. I dagsläget upplever förvaltningen att det ofta är flera aktörer som agerar oberoende av varandra: Stockholmsregionens Europakontor, Stockholmsregionens Europaförening, Stadsledningskontorets internationella avdelning, enskilda facknämnder etc. Här skulle behövas en tydlighet vilka frågor som ska hanteras av facknämnder, SLK eller andra. Likaså skulle ansvarsfördelningen för olika internationella nätverk behöva förtydligas.

Förvaltningen efterlyser även en tydligare organisation när staden ska söka EU-finansiering till projekt. Förvaltningen upplever det som oklart vilken roll SKL och serviceförvaltningen har i denna kontext. Även här föreslår förvaltningen ett samlat grepp där projektarbete inom staden hanteras på ett likvärdigt sätt oavsett om det avser EU-projekt, nationella projekt eller eljest. En rimlig utgångspunkt vore här att om det finns ett behov av samordning så finns det tydliga riktlinjer kring när och hur frågan kan lyftas.

Avslutningsvis nämns i förslaget till EU-policy på sida 4 att EU-kommissionen år 2010 utnämnde Stockholm till EU:s första miljöhuvudstad. Förvaltningen vill med anledning av detta endast förtydliga att staden utnämmande skedde år 2009 medan stadens år som miljöhuvudstad var 2010.

SLUT

Bilagor

Remiss av Stockholms stads EU-policy med bilaga.